

ΜΗ
ΕΛΕΓΜΕΝΟ

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΤΕΜΠΛΑΤΕ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΑΝΑΡΤΗΘΗΚΕ ΑΠΟ:

media-pedagogy@aegean.gr

Ημερομηνία Δημιουργίας:

23/12/2021

Αξιοποιήστε το Template αυτό, εάν θέλετε να αναπτύξετε εκπαιδευτικά σενάρια για Εκπαίδευση στα ψηφιακά Μέσα και τον ψηφιακό γραμματισμό. Είναι βασισμένο στο Γενικό Template Εκπαιδευτικών Σεναρίων του Φωτόδεντρου, αλλά παρέχει εξειδικευμένες οδηγίες και αναλυτικές παιδαγωγικές κατευθύνσεις για εκπαιδευτικά σενάρια ψηφιακού γραμματισμού, καθώς η προτεινόμενη δομή και οι δραστηριότητες εξυπηρετούν στόχους αυτούς και την στήριξη της ψηφιακής μάθησης.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Στην ενότητα αυτή περιέχονται τα βασικά πεδία για τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών του εκπαιδευτικού σεναρίου διδασκαλίας και του δημιουργού του. Το πεδίο αυτό συμπληρώνεται στην περίπτωση που δεν επιθυμούμε να συμπληρώσουμε τις υποενότητες της ενότητας αυτής.

Τίτλος σεναρίου

Διατυπώνεται με σαφήνεια ο συγκεκριμένος τίτλος του σεναρίου, ο οποίος πρέπει να είναι σύντομος και να αποτυπώνει «κωδικοποιώντας» το θέμα της διδασκαλίας. Επίσης, ο τίτλος του σεναρίου θα πρέπει να είναι μοναδικός (δηλαδή να μη χρησιμοποιείται ήδη) και σαφής. Μπορεί να σχετιστεί με το θέμα ή, εάν χρειάζεται, και με τη διδακτική προσέγγιση ή την τάξη. Καλό είναι να αποφεύγουμε τους αόριστους/γενικούς τίτλους (π.χ. Σενάριο Ιστορίας για τη Β' Γυμνασίου) ή τις συντομογραφίες.

Δημιουργοί / Συντελεστές

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με τους επιμέρους συντελεστές του σεναρίου. Αναφέρουμε το ονοματεπώνυμο κάθε συντελεστή (μικρό όνομα και επώνυμο), το email, επιλέγουμε από το ημερολόγιο την ημερομηνία της συνεισφοράς του ή τη γράφουμε (π.χ. 22/03/2021). Στη συνέχεια, επιλέγουμε από τη λίστα τον κατάλληλο ρόλο, με βάση τη συνεισφορά του. Εναλλακτικά, οι συντελεστές του σεναρίου μπορούν να καταγραφούν με μορφή ελεύθερου κειμένου. Για κάθε συντελεστή μπορεί να αναφερθεί το ονοματεπώνυμό του, η ειδικότητά του, καθώς και το είδος της συνεισφοράς του (π.χ. ιδέα, σύλληψη, διαμόρφωση, εφαρμογή, αναζήτηση υλικού, εκπόνηση, διαμόρφωση υλικού κ.λπ.).

Συνοπτική περιγραφή

Συμπληρώνουμε τη συνοπτική περιγραφή του σεναρίου. Με σύντομο τρόπο (περ. 20-100 λέξεις) σκιαγραφούμε το θέμα του σεναρίου, τι ακριβώς θα επεξεργαστούν οι μαθητές και την παιδαγωγική προσέγγιση ή η διαδικασία υλοποίησης.

Γνωστικό/ά αντικείμενο/α – γνωστική/ές περιοχή/ές

Συμπληρώνουμε το γνωστικό αντικείμενο που αφορά το εκπαιδευτικό σενάριο (π.χ. Μαθηματικά), σε περίπτωση που σχετίζεται το σενάριο με κάποιο γνωστικό αντικείμενο. Υπάρχει ένα πεδίο ελεύθερου κειμένου, που συμπληρώνεται προαιρετικά, σε περίπτωση που δεν συμπληρωθούν τα πεδία της θεματικής περιοχής, ενότητας και έννοιας. Συστήνεται να συμπληρωθούν αυτά τα τρία πεδία και όχι το πεδίο ελεύθερου κειμένου, διότι το πεδίο λειτουργεί ως φίλτρο στο Αποθετήριο «Φωτόδεντρο Εκπαιδευτικά Σενάρια», διευκολύνοντας τους χρήστες στην αναζήτηση συναφών σεναρίων.

Θέμα (τα)

Αναφέρουμε το θέμα ή τα θέματα που πραγματεύεται το σενάριο.

Σχέση / Σύνδεση με το/τα Πρόγραμμα/τα Σπουδών

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με τη σύνδεση του σεναρίου με το Πρόγραμμα Σπουδών

ΣΚΕΠΤΙΚΟ

Δίνουμε εδώ γενικά στοιχεία για την ενότητα «Σκεπτικό», εάν κρίνουμε ότι απαιτούνται ή στην περίπτωση που δεν επιθυμούμε να συμπληρώσουμε τις υποενότητες της ενότητας αυτής.

Πρωτοτυπία – Καινοτομία

Δίνουμε στοιχεία σχετικά με την πρωτοτυπία και την καινοτομία του σεναρίου. Αναφέρουμε συνοπτικά την ιδέα πάνω στην οποία έχει στηριχτεί ο σχεδιασμός του σεναρίου, καθώς και τα σημεία πρωτοτυπίας και καινοτομίας ως προς το περιεχόμενο, τους στόχους, την προσέγγιση (διδακτική, παιδαγωγική), τις δραστηριότητες ή τη μεθοδολογία, π.χ. Web quest κ.ά.

Γνωστικά – διδακτικά προβλήματα

Στο πεδίο αυτό γίνεται μια σύντομη περιγραφή του εκπαιδευτικού προβλήματος ή του ζητήματος προς επίλυση σε λίγες σειρές, ώστε από την ανάγνωση αυτή να διαμορφώνεται μια πλήρης εικόνα για το τι και

πως συνεισφέρει εκπαιδευτικά το σενάριο.

Παιδαγωγική προσέγγιση και στρατηγικές

Παιδαγωγική προσέγγιση

Μπορούμε να αναφέρουμε την παιδαγωγική προσέγγιση του σεναρίου, όπως α) η μετωπική (δασκαλοκεντρική), β) η ανοικτή (αντικειμενοκεντρική) διδασκαλία ή γ) το σχέδιο δράσης με κοινωνικοπολιτικές προεκτάσεις. Γίνεται σύντομη αναφορά στα συγκεκριμένα στοιχεία του σεναρίου που τεκμηριώνουν την πραγματική εφαρμογή της με τις σχετικές βιβλιογραφικές παραπομπές.

Διδακτικό μοντέλο

Γίνεται αναφορά στις μορφές διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με συγκεκριμένες φάσεις. Οι μορφές αυτές μπορούν να ομαδοποιηθούν σε «οικογένειες», α) τύπου εισήγησης, π.χ. εισήγηση, παρουσίαση, επίδειξη κ.α., β) τύπου συζήτησης, π.χ. κατευθυνόμενη συζήτηση, συνέντευξη, διαγνωστική/εξεταστική συζήτηση, γ) τύπου σκηνοθεσίας, π.χ. παιχνίδι ρόλων, προσομοίωση αποφάσεων, ανάλυση περίπτωσης κ.α., δ) τύπου παραγωγής, π.χ. δημιουργία αφίσας, ιστοσελίδας, φωτοϊστορίας, κόμικς κ.α., ε) τύπου ατομικής εργασίας, π.χ. πρακτική άσκηση, ατομική μάθηση σε Η/Υ, εξάσκηση κ.α., ζ) τύπου ανατροφοδότησης, π.χ. ατομική στήριξη, συμβουλευτική, φροντιστηριακή κ.ά., η) τύπου επεξεργασίας/στοιχειοθέτησης, π.χ. αναζήτηση σε λεξικό, βιβλιοθήκη καταγραφή στοιχείων, θ) τύπου ελέγχου, π.χ. τεστ, ορθογραφία, διαγώνισμα, προφορική εξέταση κ.ά.

Διδακτικές στρατηγικές / τεχνικές

Αναφέρονται οι εκπαιδευτικές τεχνικές που θα αξιοποιηθούν στις διάφορες φάσεις διδασκαλίας, π.χ. η εννοιολογική χαρτογράφηση ως διαγνωστικό εργαλείο των γνώσεων ή ο καταγισμός ιδεών για την καταγραφή προτάσεων σε ένα θέμα., αλλά και οι πιο συγκεκριμένες τεχνικές σκηνοθεσίας, π.χ. πρόκληση, δραματοποιημένη παρουσίαση, παράθεση αναλογιών, αποσταθεροποίηση, επίδειξη, ερώτηση, αποκάλυψη σκέψεων κ.ά.

ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Δίνουμε εδώ γενικά στοιχεία για την ενότητα «Πλαίσιο εφαρμογής – υλοποίησης σεναρίου», εάν κρίνουμε ότι απαιτούνται ή στην περίπτωση που δεν επιθυμούμε να συμπληρώσουμε τις υποενότητες της ενότητας αυτής.

Στοχευόμενο κοινό (ομάδα-στόχος ή σε ποιους απευθύνεται)

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με την ομάδα-στόχο στην οποία απευθύνεται το σενάριο. Η ομάδα αυτή μπορεί να περιλαμβάνει άτομα μιας συγκεκριμένης τάξης ή και περισσότερων τάξεων ή βαθμίδων. Εκτός από μαθητές/τριες και εκπαιδευτικούς, μπορεί να περιλαμβάνει και γονείς ή άλλα άτομα από την ευρύτερη κοινότητα. Ακόμη, το σενάριο μπορεί να απευθύνεται σε ειδικές ομάδες εκπαιδευόμενων (π.χ. ΣΔΕ) ή σε μια ομάδα με ιδιαίτερα (κοινωνικά, πολιτισμικά κ.λπ.) χαρακτηριστικά, όπως π.χ. πρόσφυγες/μετανάστες, Ρομά κ.λπ.

Βαθμίδα Εκπαίδευσης

Αναφέρουμε τη βαθμίδα εκπαίδευσης στην οποία απευθύνεται το σενάριο. Εάν χρειάζεται, μπορούμε να αναφέρουμε περισσότερες από μία βαθμίδες εκπαίδευσης. Συστήνεται η συμπλήρωση του συγκεκριμένου πεδίου, καθώς λειτουργεί ως φίλτρο, διευκολύνοντας τους χρήστες στην αναζήτηση συναφών σεναρίων.

Τάξη

Αναφέρουμε την τάξη στην οποία απευθύνεται το σενάριο. Εάν χρειάζεται, μπορούμε να αναφέρουμε περισσότερες από μία τάξεις. Συστήνεται η συμπλήρωση του συγκεκριμένου πεδίου, καθώς λειτουργεί ως φίλτρο, διευκολύνοντας τους χρήστες στην αναζήτηση συναφών σεναρίων.

Ηλικιακή ομάδα

Αναφέρουμε την ηλικιακή ομάδα στην οποία απευθύνεται το σενάριο, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις που η ηλικιακή ομάδα δεν καλύπτεται από την τάξη. Για παράδειγμα, υπάρχουν μαθητές/τριες που παρακολουθούν μια τάξη χωρίς να έχουν την τυπική ηλικία για την αντίστοιχη τάξη (π.χ. σε Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας ή Εσπερινά, σε τάξεις πολυπολιτισμικές κ.λπ.).

Γλώσσα στοχευόμενου κοινού

Δεν αναφέρουμε τη γλώσσα που διδάσκει ο/η εκπαιδευτικός, αλλά τη γλώσσα που μιλούν οι μαθητές/τριες. Η γλώσσα αυτή είναι συνήθως τα Ελληνικά, όμως μπορεί να διαφοροποιηθεί σε τάξεις υποδοχής προσφύγων ή τάξεις ένταξης κ.ο.κ. Συστήνεται η συμπλήρωση του συγκεκριμένου πεδίου, καθώς λειτουργεί ως φίλτρο, διευκολύνοντας τους χρήστες στην αναζήτηση συναφών σεναρίων.

Εκτιμώμενος χρόνος υλοποίησης σεναρίου (διάρκεια)

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με τον εκτιμώμενο απαιτούμενο χρόνο για την υλοποίηση του σεναρίου (μικρή, μεσαία ή μεγάλη διάρκεια). Συστήνεται η συμπλήρωση του συγκεκριμένου πεδίου, καθώς λειτουργεί ως φίλτρο, διευκολύνοντας τους χρήστες στην αναζήτηση συναφών σεναρίων. Μπορούμε, ακόμη, να δώσουμε επεξηγηματικά στοιχεία σχετικά με τον εκτιμώμενο απαιτούμενο χρόνο για την

υλοποίηση του σεναρίου. Αναφέρουμε συγκεκριμένο αριθμό διδακτικών ωρών και, αν χρειάζεται, αναφέρουμε και τους προτεινόμενους τρόπους κατανομής των ωρών αυτών (π.χ. συνεχόμενο δίωρο, χρόνος για δραστηριότητες εντός σχολείου και εκτός σχολείου). Προτείνεται στο πεδίο ελεύθερου κειμένου να συμπληρωθεί ο ακριβώς αριθμός των διδακτικών ωρών που απαιτούνται για το σενάριο (π.χ. 2, 3, 4...).

Χώρος υλοποίησης

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με τον χώρο υλοποίησης του σεναρίου. Μπορούμε να αναφέρουμε αν οι μαθητές/τριες θα εργαστούν εξ ολοκλήρου στην αίθουσα διδασκαλίας ή και σε άλλο χώρο εντός ή εκτός σχολείου (π.χ. εργαστήριο υπολογιστών, εργαστήριο φυσικών επιστημών, βιβλιοθήκη, προαύλιο, ύπαιθρο κ.λπ.). Θα μπορούσε η υλοποίηση του σεναρίου (εξ ολοκλήρου ή εν μέρει) να γίνει και εξ αποστάσεως, με ασύγχρονη ή σύγχρονη διδασκαλία.

Ενορχήστρωση τάξης

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με την ενορχήστρωση / οργάνωση της τάξης, καθώς και τους ρόλους των μαθητών/τριών και των εκπαιδευτικών κατά την υλοποίηση του σεναρίου, σύμφωνα με το διδακτικό μοντέλο και τις τεχνικές που ακολουθούνται στο σενάριο.

Οργάνωση τάξης / διδασκαλίας

Προσδιορίζονται οι τρόποι οργάνωσης της εργασίας, π.χ. ατομική, σε ζεύγη, σε ομάδες, στην ολομέλεια σύμφωνα με το διδακτικό μοντέλο.

Ρόλοι μαθητών & εκπαιδευτικών

Αναφέρουμε τους ρόλους μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών, καθώς και τον τρόπο αλληλεπίδρασής τους. Μπορούμε να αναδείξουμε τους τρόπους με τους οποίους ο/η εκπαιδευτικός θα λειτουργήσει ως εμπυχωτής, συνεργάτης και συντονιστής, αλλά και πώς θα επιτευχθεί μια αυθεντική συμμετοχή των εμπλεκόμενων σε όλες τις φάσεις της διδακτικής/μαθησιακής διαδικασίας.

Απαιτήσεις εφαρμογής σεναρίου

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με τις απαιτήσεις εφαρμογής και υλοποίησης του σεναρίου. Οι απαιτήσεις αυτές μπορεί να αφορούν στις προϋπάρχουσες γνώσεις των μαθητών/τριών, σε βοηθητικά υλικά και εργαλεία, στην απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή, καθώς και στις διαδικασίες προετοιμασίας της σχολικής τάξης.

Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών

Στο πεδίο αυτό γίνεται αναφορά στις αντιλήψεις, γνώσεις, απόψεις που έχουν οι μαθητές γύρω από το **συγκεκριμένο θέμα διδασκαλίας**, τις εμπειρίες τους και τις μεθοδολογικές τους ικανότητες, οι οποίες είναι σημαντικές για την επιτυχία του σεναρίου. Αυτές μπορούν να ανασυρθούν μέσα από ερωτήσεις/συνεντεύξεις, από διερευνητικές/διαγνωστικές ασκήσεις δραστηριότητες κ.α. Από αυτό θα προκύψει, τι μπορεί να θεωρηθεί ως προϋπόθεση και προαπαιτούμενο για την εμπλοκή των μαθητών στη μαθησιακή διαδικασία. Επίσης, γίνεται αναφορά στις δομικές και υλικοτεχνικές προϋποθέσεις της εργασίας καθώς επίσης και στις απαιτήσεις γενικότερα της σχολικής μονάδας ή κα κουλτούρας.

Απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή

Σε αυτό το πεδίο παρουσιάζονται τα Μέσα (κλασικά και νέα) που θα αξιοποιηθούν στη διδακτική διαδικασία(π.χ. εργαστήρια χημείας, υπολογιστές, διαδραστικός πίνακας κ.λπ.). Επίσης, γίνεται αναφορά στην απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή για την υποστήριξη της κάθε δραστηριότητας. Αναφέρονται εκπαιδευτικά λογισμικά και εφαρμογές, διαδικτυακά περιβάλλοντα και συστήματα που μπορεί να χρησιμοποιήθηκαν, βιντεοταινίες, διαδικτυακές πηγές κτλ.

Απαιτούμενη προετοιμασία

Η οργάνωση συσχετίζεται με άλλες ενέργειες από τον εκπαιδευτικό και με δραστηριότητες της τάξης, που θεωρούνται προαπαιτούμενες, όπως διευθέτηση χώρου, προεργασία για την οργάνωση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, αναπαραγωγή υλικού, επεξεργασία οπτικοακουστικού αρχείου, σύνδεση ηλεκτρονικών συσκευών, προετοιμασία του εργαστηρίου, εξασφάλιση πρόσβασης σε χώρους εντός ή εκτός σχολείου, εξασφάλιση άδειας από γονείς/κηδεμόνες, προστασία προσωπικών δεδομένων) ή/και τους μαθητές/τριες.

ΣΤΟΧΟΙ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στην ενότητα αυτήν, εμπεριέχονται πεδία που αφορούν στη στοχοθέτηση και τους σκοπούς που έχουν τα εκάστοτε εκπαιδευτικά σενάρια διδασκαλίας πάντα σε εναρμόνιση με τις εκπαιδευτικές ενέργειες οι οποίες εντάσσονται σε φάσεις διδασκαλίας. Δίνουμε εδώ γενικά στοιχεία για την ενότητα «Στόχοι & προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα». Η σύνταξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων περιέχει: να περιγράψει 1. τη συγκεκριμένη δεξιότητα, στην οποία αποσκοπεί με ρηματικό τύπο 2. την παρατηρήσιμη συμπεριφορά μέσα στην τάξη, 3. τις συνθήκες και το περιβάλλον εργασίας και 4. τα κριτήρια αποτίμησης επίτευξης του συγκεκριμένου στόχου.

Διδακτικοί στόχοι

Αναφέρουμε τους διδακτικούς στόχους του σεναρίου.

Γενικός/οί στόχος/οι

Αναφέρουμε τον γενικό στόχο, ο οποίος αφορά στο σύνολο του διδακτικού σεναρίου. Η διατύπωσή του αναφέρεται σε μακροπρόθεσμη και γενικότερη επιδίωξη της διδασκαλίας.

Επίπεδο προσέγγισης μιντιακού στόχου

Εδώ επεξηγείται σε ποια από τα τέσσερα επίπεδα προσεγγίζεται ο μιντιακός στόχος. Οι εκπαιδευτικοί στόχοι μπορεί να:

- α. σχετίζονται με θέματα που αναφέρονται στα Μέσα (Προσέγγιση: εννοιοκεντρική),
- β. σχετίζονται με εκμάθηση λειτουργικών δεξιοτήτων χρήσης (skills) (Προσέγγιση: δεξιότητες χρήσης),
- γ. εστιάζουν σε άγνωστες καταστάσεις/ζητήματα, παιδιά τις αντιμετωπίζουν και δίνουν λύσεις (Problem Based Learning) (Προσέγγιση: επίλυση δραστηριοτήτων) και
- δ. συνδέονται άμεσα με αναπτυξιακές δοκιμασίες και δραστηριότητες κοινωνικού προσανατολισμού και αναδόμησης (Προσέγγιση: αναπτυξιακές κοινωνικές δραστηριότητες).

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Περιγράφουμε τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του σεναρίου σε τρεις κατηγορίες: α) γνώσεις, β) δεξιότητες γ) στάσεις, συμπεριφορές και αξίες.

Γνώσεις

Για την περιγραφή των αναμενόμενων γνωστικών αποτελεσμάτων μπορούμε να ακολουθήσουμε τη αναθεωρημένη ταξινόμια του Bloom.

Δεξιότητες

Περιγράφουμε τις δεξιότητες ή τις ικανότητες που αναμένεται να αποκτήσουν ή να καλλιεργήσουν οι μαθητές/τριες με το εκπαιδευτικό σενάριο.

Στάσεις, συμπεριφορές, αξίες

Περιγράφουμε τα προσδοκώμενα αποτελέσματα που σχετίζονται με συναισθήματα, κίνητρα, στάσεις,

συμπεριφορές και αξίες.

Εκτίμηση μαθησιακών ή άλλων δυσκολιών των μαθητών

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με την εκτίμηση μαθησιακών ή άλλων δυσκολιών των μαθητών/τριών. Αναφέρουμε τις δυσκολίες των μαθητών/τριών που λαμβάνονται υπ' όψη στον καθορισμό των στόχων ή των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων και αξιοποιούνται για τη σχεδίαση των δραστηριοτήτων του σεναρίου. Ανάλογα με την παιδαγωγική προσέγγιση, μπορούν να αναφερθούν οι παρανοήσεις, οι εναλλακτικές ιδέες και οι δυσκολίες των μαθητών/τριών για το θέμα που πραγματεύεται το σενάριο.

Παιδαγωγική προσέγγιση και στρατηγικές

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με την παιδαγωγική προσέγγιση και τις στρατηγικές του σεναρίου. Έχοντας ορίσει τους στόχους ή τα αναμενόμενα αποτελέσματα, εδώ αναφέρουμε την παιδαγωγική προσέγγιση που θα ακολουθηθεί για την επίτευξή τους. Σημειώνουμε ότι η παιδαγωγική προσέγγιση και οι στρατηγικές είναι δύο διαφορετικά πράγματα. Λόγου χάρη, μπορεί να εφαρμόζεται η διερευνητική μέθοδος και να χρησιμοποιείται σε κάποια φάση στρατηγική της αντιπαράθεσης (debate) με επιχειρηματολογία κ.ο.κ.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ & ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Δίνουμε εδώ γενικά στοιχεία για την ενότητα «Εκπαιδευτικές δραστηριότητες: διδακτικές ενέργειες & μαθητικές δραστηριότητες», εάν κρίνουμε ότι απαιτούνται ή στην περίπτωση που δεν επιθυμούμε να συμπληρώσουμε τις υποενότητες της ενότητας αυτής.

Ροή εφαρμογής – Πορεία διδασκαλίας

Περιγράφουμε τη συνολική ροή διεξαγωγής των εκπαιδευτικών/διδακτικών ενεργειών (τι κάνει ο/η εκπαιδευτικός) και των μαθητικών δραστηριοτήτων (τι κάνουν οι μαθητές/τριες). Τεκμηριώνουμε τους λόγους για τους οποίους προτείνεται η συγκεκριμένη διάταξη και φροντίζουμε η ροή εφαρμογής να έχει μια «φυσική» συνέχεια.

Φάσεις, Βήματα ή Δραστηριότητες

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με τις επιμέρους δραστηριότητες του σεναρίου. Αν το σενάριό μας

αναπτύσσεται σε περισσότερες από μία δραστηριότητες, και αν μας εξυπηρετεί παιδαγωγικά, οργανώνουμε τις δραστηριότητες αυτές σε ευρύτερες φάσεις. Επίσης, αν μας εξυπηρετεί, αναλύουμε κάθε δραστηριότητα σε επιμέρους βήματα. Μπορούμε να προσθέσουμε περισσότερες από μία δραστηριότητες στο σενάριό μας ή να αλλάξουμε τη σειρά τους. Ενδεικτικά, μπορούμε να προσθέσουμε δραστηριότητες α) ψυχολογικής και γνωστικής προετοιμασίας (για αποτίμηση υπάρχουσας γνώσης, ανίχνευση αναπαραστάσεων και γνωστικών δυσκολιών), β) διδασκαλίας της γνωστικής περιοχής, γ) εμπέδωσης, δ) διαμορφωτικής, συνολικής αξιολόγησης της γνωστικής περιοχής, καθώς και δραστηριότητες ε) για την ανάπτυξη μεταγνωστικών δεξιοτήτων. Κάθε δραστηριότητα περιγράφεται με σαφήνεια και αντιστοιχεί σε έναν ή περισσότερους στόχους. Η μορφή κάθε δραστηριότητας αντιστοιχεί στο προτεινόμενο διδακτικό μοντέλο και τις διδακτικές τεχνικές.

Δραστηριότητα 1

Τίτλος δραστηριότητας

Αναφέρουμε τον τίτλο της συγκεκριμένης δραστηριότητας. Ο τίτλος προτείνεται να είναι περιεκτικός και να εστιάζει στη στοχοθεσία της δραστηριότητας ή στις δράσεις που θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο της.

Συνοπτική περιγραφή

Δίνουμε μια συνοπτική περιγραφή της συγκεκριμένης δραστηριότητας. Περιγράφουμε τον σκοπό της δραστηριότητας και συνοπτικά τον τρόπο με τον οποίο θα υλοποιηθεί. Επίσης, αν δεν πρόκειται για την πρώτη φάση, τεκμηριώνουμε τη σύνδεσή της δραστηριότητας αυτής με την προηγούμενη, ως φυσική συνέχειά της.

Διδακτικοί στόχοι / Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Αναφέρουμε και εξειδικεύουμε τους στόχους ή τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα της συγκεκριμένης δραστηριότητας.

Είδος δραστηριότητας

Αναφέρουμε το είδος της δραστηριότητας στην οποία θα εμπλακούν εκπαιδευτικός και μαθητές/τριες (π.χ. συζήτηση στην ολομέλεια ή σε ομάδες, συνεργασία, επιχειρηματολογία, σχολιασμός, αναζήτηση, παιχνίδι ρόλων, project, επίλυση προβλήματος κ.λπ.) και τη συνδέουμε με τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.

Εκτιμώμενη διάρκεια

Αναφέρουμε την εκτιμώμενη διάρκεια της συγκεκριμένης δραστηριότητας είτε σε λεπτά είτε σε διδακτικές ώρες.

Τεχνική/ές διδασκαλίας

Αναφέρουμε την τεχνική διδασκαλίας που ακολουθείται στη συγκεκριμένη δραστηριότητα (π.χ. καταγισμός ιδεών, συζήτηση, ομαδοσυνεργατικές τεχνικές, παιχνίδι ρόλων, έτερο-αξιολόγηση κ.λπ.), για την επίτευξη των επιμέρους στόχων.

Εργαλεία

Αναφέρουμε και περιγράφουμε το συμβατικό ή ψηφιακό υλικό που προτείνεται να χρησιμοποιηθεί σε κάθε δραστηριότητα, καθώς και τη σημασία του στην ανάπτυξη της μάθησης.

Ενορχήστρωση τάξης

Οι ενέργειες του εκπαιδευτικού και των μαθητών, ο τρόπος κοινωνικής εργασίας και αν υπάρχει η μορφή διαφοροποίησης, οι ρόλοι που αναλαμβάνουν εκπαιδευτικός και μαθητές ή ομάδα μαθητών.

Φύλλα εργασίας

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με τα φύλλα εργασίας του σεναρίου. Σε αυτά θα πρέπει να περιγράφονται με σαφήνεια και λεπτομέρεια η διδακτική διαδικασία, καθώς και οι επιμέρους διδακτικές και μαθησιακές δραστηριότητες. Οι δραστηριότητες των φύλλων εργασίας θα πρέπει να συνδέονται άμεσα με τους στόχους που θέτει το σενάριο, καθώς και με τις διδακτικές τεχνικές που ακολουθούνται.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ & ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

Η ενότητα αυτή αφορά σε διαδικασίες αξιολόγησης των μαθητών και του σεναρίου. Η αξιολόγηση αφορά τόσο τη μαθησιακή πορεία των μαθητών όσο και το ίδιο το σενάριο. Ένα ολοκληρωμένο εκπαιδευτικό σενάριο εμπεριέχει συγκεκριμένες δραστηριότητες σχετικές με την αξιολόγηση των μαθητών. Οι δραστηριότητες αυτές αποτελούν εγγενές τμήμα του σεναρίου και χρησιμοποιούνται, ώστε να εκτιμήσουμε την αποτελεσματικότητα των δραστηριοτήτων που προηγήθηκαν. Πρόκειται συχνά για δραστηριότητες που προσφέρουν εκ νέου την ευκαιρία σε μαθητές να προσεγγίσουν ζητήματα στα οποία ενδέχεται να έχουν ακόμα γνωστικές ανάγκες. Η αξιολόγηση χωρίζεται εννοιολογικά σε δύο πεδία. Συμπληρώνουμε αυτό το πεδίο εάν κρίνουμε ότι απαιτούνται ή στην περίπτωση που δεν επιθυμούμε να συμπληρώσουμε τις υποενότητες της ενότητας αυτής.

Είδος αξιολόγησης

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με το είδος της προτεινόμενης αξιολόγησης. Η αξιολόγηση μπορεί να είναι αρχική ή διαγνωστική (πριν από την υλοποίηση του σεναρίου, π.χ. για τις πρότερες γνώσεις των μαθητών/τριών), διαμορφωτική (κατά τη διάρκεια εφαρμογής του σεναρίου, π.χ. για την αντιμετώπιση πιθανών προβλημάτων), τελική ή αθροιστική (π.χ. ως προς την επίτευξη των στόχων του σεναρίου, τη διαδικασία υλοποίησής του, την αποτελεσματική χρήση των χρησιμοποιούμενων εργαλείων κ.λπ.). Προτείνεται να γίνει διαχωρισμός μεταξύ αξιολόγησης α) των μαθητών/τριών (π.χ. έτερο-αξιολόγηση, αυτοαξιολόγηση), β) του σεναρίου (π.χ. ως προς τη σχεδίαση, την εφαρμογή, τα προσδοκώμενα αποτελέσματα) και γ) του/της εκπαιδευτικού (π.χ. αξιολόγηση από τους μαθητές/τριες, αναστοχασμός). Η αξιολόγηση περιλαμβάνει για παράδειγμα 1. Ασκήσεις σωστού – λάθους, πολλαπλών επιλογών, συμπλήρωσης κενών κλπ. 2. Ερωτήσεις αξιολόγησης (ανοικτού τύπου) που θέτει το σενάριο ώστε να διερευνηθεί η κατανόηση της υπό μελέτης έννοιας από τους μαθητές. 3. Δραστηριότητες σχεδίασης (π.χ. κάνουν μία ζωγραφιά, δημιουργούν ένα διάγραμμα ροής), 4. Δραστηριότητες εννοιολογικής χαρτογράφησης (δημιουργούν έναν νοητικό χάρτη), 5. Δραστηριότητες επίλυσης προβλημάτων, 6. Δραστηριότητες κατασκευής (π.χ. δημιουργούν μια κατασκευή).

Εργαλείο/α αξιολόγησης

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με τις μεθόδους ή τα επιμέρους εργαλεία αξιολόγησης που θα αξιοποιηθούν (π.χ. ερωτηματολόγια, δημιουργίες μαθητών/τριών, οδηγοί συνέντευξης, φύλλα εργασίας, ρουμπρίκες, ανάλυση SWOT, ημερολόγιο αναστοχασμού κ.ά.). Η αξιολόγηση του σεναρίου εκλαμβάνει συνήθως δύο μορφές: α) διαμορφωτική αξιολόγηση κατά τη διάρκεια εφαρμογής του σεναρίου, ώστε να αντιμετωπισθούν πιθανά προβλήματα που ανακύπτουν από την εφαρμογή του και β) τελική αξιολόγηση που σχετίζεται με την επίτευξη των στόχων του σεναρίου, τη διαδικασία υλοποίησής του, την αποτελεσματική χρήση των χρησιμοποιούμενων εργαλείων, κλπ.

Αντίκτυπος

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με τον αντίκτυπο του σεναρίου. Στην περίπτωση που το σενάριο έχει υλοποιηθεί, καταγράφουμε τα θετικά στοιχεία που προέκυψαν από την υλοποίηση, καθώς και τον αντίκτυπο του σεναρίου σε επίπεδο μαθητών/τριών, συμμετεχόντων εκπαιδευτικών και ευρύτερης σχολικής κοινότητας. Περιγράφουμε σύντομα τους περιορισμούς του σεναρίου, αναφέρουμε ενδεχόμενες βελτιωτικές ενέργειες, με βάση την αξιολόγηση, και αναστοχάζομαστε. Στην περίπτωση που το σενάριο δεν έχει υλοποιηθεί, καταγράφουμε τα θετικά στοιχεία και τα αποτελέσματα που αναμένουμε να έχει, τους πιθανούς περιορισμούς του, καθώς και τους τρόπους με τους οποίους προτείνεται να διαδοθούν τα αποτελέσματα της εκπαιδευτικής διαδικασίας στο σχολείο και την ευρύτερη κοινότητα.

ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η τελευταία ενότητα περιλαμβάνει ποικίλες πηγές, αρχεία, πληροφορίες που συνοδεύουν το εκπαιδευτικό

σενάριο. Συμπληρώνεται εάν κρίνουμε ότι απαιτούνται ή στην περίπτωση που δεν επιθυμούμε να συμπληρώσουμε τις υποενότητες της ενότητας αυτής.

Επεκτασιμότητα

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με την επεκτασιμότητα του σεναρίου. Αναφέρουμε ιδέες και προτάσεις για την επέκταση του σεναρίου, που μπορεί να αφορούν σε: α) διαφορετικούς διδακτικούς στόχους ή άλλες, επιπρόσθετες δραστηριότητες για την επίτευξη των διδακτικών στόχων, β) άλλους τρόπους αξιοποίησης του σεναρίου (π.χ. άλλες εφαρμογές λογισμικού, διαφορετικές τεχνολογίες), γ) αξιοποίηση του σεναρίου, με τις απαραίτητες τροποποιήσεις, σε διαφορετικά θέματα του γνωστικού αντικείμενου ή άλλα γνωστικά αντικείμενα, δ) αξιοποίηση του σεναρίου, με προσαρμογές, για άλλο στοχευόμενο κοινό.

Βιβλιογραφία

Αναφέρονται: όλες οι βιβλιογραφικές πηγές που χρησιμοποιούνται για τη σχεδίαση του σεναρίου μας αναλυτικά, όλες οι διαδικτυακές πηγές που χρησιμοποιούνται για τη σχεδίαση του σεναρίου παραθέτοντας τις ανάλογες υπερσυνδέσεις ώστε να μπορεί να γίνει άμεση μετάβαση με ένα κλικ στο εν λόγω περιεχόμενο που παραπέμπουν και τοποθετούνται οι δικτυακές συνδέσεις, που παραπέμπουν σε οπτικό ή ακουστικό υλικό. Έτσι για παράδειγμα μπορεί να εισαχθεί κάποια υπερσύνδεση για το YouTube, Google video κ.λπ.

Επιπλέον ψηφιακό περιεχόμενο και εργαλεία

Πρόκειται για το εγχειρίδιο μελέτης που θα εκπονήσετε σύμφωνα με το αρχείο «Δομικά στοιχεία του εκπαιδευτικού υλικού». Αυτό θα αποτελεί διακριτό αρχείο σε μορφή Word. Εναλλακτικά συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με το επιπλέον ψηφιακό περιεχόμενο ή τα επιπλέον εργαλεία που αξιοποιούνται μέσω του σεναρίου. Εφόσον χρειάζεται, αναφέρουμε το πρόσθετο ψηφιακό υλικό (π.χ. ταινίες, μαθησιακά αντικείμενα, λογισμικά προγράμματα, εκπαιδευτικά λογισμικά κ.λπ.) που αξιοποιεί το σενάριο.

Πρόσθετες πληροφορίες

Συμπληρώνουμε στοιχεία σχετικά με τις πρόσθετες πληροφορίες του σεναρίου. Εφόσον χρειάζεται, αναφέρουμε επιπλέον στοιχεία για το σενάριο, τα οποία δεν εντάχθηκαν σε κάποιο από τα υφιστάμενα πεδία.

ΜΕΤΑΔΕΔΟΜΕΝΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ TEMPLATE

Έκδοση template

1.0

Συντελεστές δημιουργίας template

Λοΐζος Σοφός - δημιουργία @17/11/2021

Το template βασίζεται στο template «[Γενικό Template εκπαιδευτικών σεναρίων \(Generic Learning Scenario Template\)](#)».